

Infokommunikációs Jogi Tanszék V. konferenciája

A cyberjog egyes kérdései

Az előadások rövid összefoglalója

Dr. Tóth András rövid köszöntő beszédét követően **dr. Klein Tamás** előadása következett, melynek témája **a közösségi média és a szabad véleménynyilvánítás joga – védhetjük-e az algoritmusokat és az álhíreket a klasszikus szólásszabadság igazolása alapján?**

A kommunikáció egyik fajtája az interperszonális kommunikáció. Az interperszonális kommunikáció fogalma a személyen belüli kommunikáció. A véleménynyilvánításra vonatkozóan kiemelkedő jelentőséggel bír Mill és Milton elmélete. Ezt követően az előadó a közvetlen közzététel jellemzőiről beszélt, melyből kiderült, hogy csak olyan közlések jelenhettek meg, melyeket a szolgáltató megjelentetett. Kiemelkedően fontos, hogy napjainkban a kapuóri tevékenység újjá született, tehát ismét végeznek szűrő feladatot, azonban ez a feladat jelentősen megváltozott a korábbi feladatokhoz képest. Ezt követően az álhírek témáját mustrálgatta az előadó és kérdésként merült fel, hogy hogyan lehet megállapítani, hogy mely hírek álhírek, ha nincsenek kapuőrök, valamint, hogy egyre nagyobb veszélyt jelent az, hogy napjainkban tömegessé váltak az álhírek.

A szekció következő előadója **dr. Sorbán Kinga**, aki az **algoritmusok szerepéről beszélt az online tartalomfogyasztásban különös tekintettel a videó megosztó platformokra és az AVMS irányelv módosuló kvótaszabályaira.**

Az előadás a téma aktualitásának bizonyításával vette kezdetét, mely aktualitás alátámasztásaként számos statisztikai eredményt mutatott be az előadó. Ezek a statisztikák felhasználások alapján készültek. Szó esett arról, hogy sok felhasználót zavarta, hogy maguknak kell a rengeteg információ közül a számukra lényegeset kiszűrni. Ezt a szolgáltatók felismerték és igyekeztek tenni elleni és személyre szabottabb online teret kialakítani. Az előadás fontos alapköve az algoritmusok voltak, melynek megfogalmazása a következőképpen történt: olyan lépések sora, amelyet meghatározott eredmény eléréséért teszünk meg. Ez segít a felhasználónak a kiigazodásban, az információrengetegben, ez azonban akár veszélyes is lehet. Ebben a témakörben került sor a filter bubble és a big data kifejtésére is. Az előadó meghatározta azokat az adatokat melyekkel algoritmusok esetén dolgoznak, ilyenek többek között a tartalomhoz kapcsolódó adatok, a felhasználóhoz kapcsolódó adatok valamint a felhasználó és a tartalom kapcsolata alapján létrejött adatok. Ezt követően a 2016. május 25-én létrejött AVMS irányelv két kiemelkedően fontos részéről volt szó, melyek a videó megosztók és kvótaszabályok. A videó megosztókon használatos algoritmusrendszer kiszűri azokat a tartalmakat, amelyek szerzői jog alatt állnak és a feltöltést követő 20 másodpercen belül törli azokat.

A szekció harmadik előadója **dr. Németh Szabolcs**, aki a **Kodifikációs kihívások és fejlemények a közösségi média szabályozása kapcsán** című előadását tartotta meg.

Az előadó először a közösségi oldalak jogi szabályozásának kérdéseiről beszélt. Az internet körülbelül egy 40 éves találmány melyre vonatkozóan vannak jogszabályok, azonban a közösségi médiát tekintve ez nemigen jellemző. A szabályozásnak több akadályát is említette az előadó, mint a térbeni és időbeni korlátlan lehetőségek, a határnélküliség, az anonimitás, a felhasználók felelőtlensége valamint a szolgáltatók gazdasági és információs erőfölénye.

Ezt követően negyedik előadóként **Dr. Csáki-Hatalovics Gyula Balázs** előadását hallhattuk, mely az **állami információpolitika és közösségi média** kérdéskörével foglalkozott. A szekció utolsó előtti előadója a szekcióvezető **Dr. Tóth András** volt, aki **Az Algoritmusok és versenyjog** című előadását tartotta meg.

Az előadás során elhangzott, hogy az algoritmusok jelentősége napjainkban egyre inkább jelentős és ez a jelentőség fokozottan növekszik. A piaci szereplők is alkalmazzák az algoritmusokat, azon okból, hogy ezek segítségével állapítsák meg az árakat. Az algoritmusok segítséget nyújtanak a kereskedőknek abban is, hogy a szolgáltatás személyre szabottabb lehessen. Szó esett arról, hogy a fogyasztók jelentős része vásárlás előtt megnézi a termék véleményeket, melyeket jelentős részben már robotok alkotnak meg. Az előadás vége felé szóba került a versenytársak közötti összejátszás valamint az árjelző algoritmus jelentősége is.

A szekció utolsó előadója **Dr. Udvary Sándor** volt, aki **a bírósági tárgyalások streamelése – a szabad véleménynyilvánítás kiteljesedése vagy az igazságszolgáltatás torzulása?** című előadását tartotta meg.

Az előadás elején költői kérdésként tette fel az előadó azt a kérdést, hogy kik azok, akik érdekeltek abban, hogy egy olyan tárgyaláson legyenek jelen, amelyhez úgymond semmi közük nincsen? Korábban korlátozott volt a felvétel készítésének engedélyezése a tárgyalóteremben, vagy a bíró készített „felvételt”, ez maga a jegyzőkönyv. Vagy a médiának volt jogosultsága továbbá a felek részére is fennállt ez a lehetőség. A Polgári Perrendtartás külön alanyi kört fogalmaz meg, aki jogosult erre a tevékenységre. Az előadó egy rövidebb jogesetet is megosztott a hallgatósággal előadása során, melynek lényege az volt, hogy előfordult olyan eset, hogy tanúmeghallgatás közben folyamatosan ment a felvétel. Erről a bíró nem tudott, és ez a felvétel ki is került a tárgyalóteremből és más tanú tudomására jutott. Ennek ott leledzik jelentősége, hogy tanúnak befolyásmentesen kell tanúvallomást tennie, fontos, hogy a tanú befolyásmentesen tudjon vallomást tenni. Az új Polgári Perrendtartás a sajtó számára fog biztosítani ilyen lehetőséget, és ezt a lehetőséget is bírói engedélyhez köti. Az előadás végéhez közelítve egy újabb kérdés merült fel, miszerint mi van akkor, ha a bíró nem tud a felvétel készítéséről? Milyen eszközöket lehet ennek megakadályozására alkalmazni. Talán a bíró van annyira rutinos, hogy felismeri, hogy a tanú vallomása preparált, azonban ez nem biztos. Gondolatébresztőként tette fel a kérdést az előadó, hogy van-e egyáltalán lehetőség arra, hogy az ilyen felvételekre alkalmas eszközöket kizárják a tárgyalóteremből? És ha van, akkor annak mik lesznek az eljárási szabályai? Zárószóként az előadó elmondta, hogy egyelőre ezeknek az eseteknek a száma csekély mértékű így külön szabályozásra egyelőre nincsen szükség, azonban ha a korábban említett esetek száma tömegessé válik, akkor valamiféle szabályozás kialakításának igénye fog felmerülni.

Rövid szünetet követően a második szekció első előadója **dr. Szabó Endre Győző** volt, aki **a GDPR adatkezelési szabályai és ezek várható hatásai az internetre** címmel tartott előadást.

Az előadás során elhangzott többek között az is, hogy korábban nem volt átfogó szabályozás, a legkorábbi csupán 1959-re tehető.

Elkülönítésre kerültek a magánszféra különböző dimenzió illetve hogy milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy a tisztességes piac megvalósuljon. A profilalkotás kérdése sem maradt megválaszolatlan, mely ahhoz szükséges, hogy átfogó személyiségkép kerüljön megalkotásra. Mit foglal magába az elfeledtetéshez való jog és miért privilegizált eset a gyermekek adatainak kezelése. Hogyan valósul meg a közérdekű adatkezelés a véleménynyilvánítás vonatkozásában és ez miért is lesz privilegizált eset. A hozzájárulás technikai körülményei vonatkozásában szemléltetésre került az is, hogy hogyan valósul meg az interneten ez a gyakorlatban is. Az előadás záró gondolata pedig az egyablakos ügyintézés volt, mely esetben van határon átnyúló elem az adatkezelésben.

A szekció második előadója Dr. Gellén Klára volt, előadása pedig a Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat az on-line térben címet viselte.

Az előadás kezdő soraiban a UPC irányelv hangzott el, melyről átfogó képet kaphattak a Konferencia résztvevői. Az online térben megvalósuló magatartások után a technológiai semlegesség ismertetésére került sor, melyek bemutatása után gyakorlati példákkal vált szemléletesebbé a hallgatóság számára, hogy miért is fontos a szakmai gondosság kérdése kitérve annak okaira is, hogy a fogyasztó-fogyasztó között miért nincs jogi védelem, csak a vállalkozás és a fogyasztó között. A vállalkozások esetében nincs területi határ, azonban fontos a megfelelő mérték megtartása. A figyelemfelkeltő reklámok hatékony elhelyezése kapcsán a bannerrel kapcsolatos kérdések kerültek megválaszolásra illetve a közösségi médiában hogyan valósulnak meg a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok. A fizetett listázás - melyben a keresőmotorok működnek közre – szintén reklámnak minősül, ezért mindenféleképpen fel kell tüntetni, hogy az adott vállalkozás fizetett-e a listán a helyért. Végezetül az ár összehasonlító oldala algoritmusai szemléltették, hogy a tisztességes gyakorlat követelményének hogyan kell megfelelnie, ezeknek az oldalaknak a fogyasztó számára átláthatónak kell lennie, tisztességes tájékoztatást kell kapnia a fogyasztónak, éppen ezért a bannereknek egyértelműen felismerhetőnek kell lenniük, fel kell tüntetni, ha fizetett a listázás és semmiképp sem lehet részrehajló a rangsorolás.

A szekcióban harmadik előadójaként Dr. Szuchy Róbertet hallhatta a közönség, előadása pedig: Az intelligens hálózatok és rendszerek jogi keretei az energetikában

Az előadás „az Európai Unió és az Energia” bemutatásával kezdődött, mely során az Európai Unió legfontosabb kihívásai kerültek bemutatásra az energetika területén. A „wintwe package”, vagyis a tiszta energia minden európainak hogyan került kidolgozásra és hogyan valósul meg. Meghatározásra kerültek az intelligens hálózatok és ennek kapcsán annak előnyei és hátrányai. Az új lehetőségek ismertetése szemléltette a hallgatóság számára az új villamos energia irányelveinek jelenlegi irányát, jövőbeli kitekintést kaphattak a későbbi szabályozásról, megvalósítani kívánt tervekről.

A szekció utolsó előadása Cybercrime – a büntetőjog új kihívásai címmel hangzott el Prof. Dr. Domokos Andrea előadásában. Az előadás kezdeti perceiben már átfogó képet kaptak a Konferencia résztvevői arról, hogy jelenleg mi is a büntetőjog legnagyobb kihívása. Egy hármaskörre rajzolódott ki, melynek első helyén a kiberbűnözés állt, ezt követték a

környezeti bűncselekmények és csupán a harmadik helyen állt a korrupció. Érdekesség továbbá az is, hogy a kiberbűnözés meghaladja a drogkereskedelmet. Definiálásra került a kiberbűnözés, vagyis hogy a bűncselekmény jelentős része megvalósítható a kibertérben és ennek fő típusai, mely a számítástechnikai rendszereket érintő bűncselekményekkel, a számítógépekkel kapcsolatos csalással és hamisítással, a gyermekpornográfiával és a szerzői jogokkal kapcsolatos. Ennek tükrében az is, hogy Magyarországnak milyen jogalkotási kötelezettségei keletkeznek, illetve a Magyarországon is elterjedt készpénz-helyettesítő eszközök, gyermek porstitúció és zsarolás megfelelő szankcionálásra kerüljenek.

A szekció utolsó előadójaként Dr. Homicskó Árpád Olivér tartott előadást az: Elektronikus egészségügy – online rendszerek a gyógyításban címmel

A hallgatóság már az előadás kezdetén átfogó képet kapott arról, mit jelent az elektronikus egészségügyi tér, milyen folyamatok előzték meg ennek szükségességét és arról is, hogy a gyakorlatban hogyan valósult meg az eddigiekben. Mi az a digitális önrendelkezés, miért van erre szükség, illetve hogy mit takar a telemedicina fogalma, illetve hogy ezzel kapcsolatban milyen problémák merülnek fel napjainkban, melyek a gyakorlati példák kapcsán váltak szemléletessé a Konferencia résztvevőinek számára.